

Kraj Vysočina

Humpolec není jen Hliník. Bývalý „český Manchester“ je již posedmé Městem pro byznys

Humpolec není jen bydlíštěm fiktivní svěrákovské postavy Hliníka. Desetitisícové městečko na Vysočině, které bylo od 19. století soukenickou velmocí, získalo v Kraji Vysočina již posedmé titul Město pro byznys.

Jiří Kučera

Srovnávací průzkum pořádá týdeník Ekonom pro města s rozšířenou působností (205 měst a 22 městských částí Prahy) od roku 2008. K našemu překvapení Humpolec vyhrál hned v prvním roce krajské i celostátní kolo. V dalších letech jsme ještě šestkrát zvítězili v krajském kole, v celostátním jsme byli dvakrát první a čtyřikrát druhí. Uvědomili jsme si díky tomu, že město má určitý potenciál.

V soutěži se hodnotí nejen podmínky pro podnikání, ale celková úroveň života ve městě, v současné době se sledují dvě oblasti: podnikatelské prostředí, kde se hodnotí poplatky, ceny pozemků, ale i počty dětí ve třídách, počet lékařů na počet obyvatel apod. Druhou oblastí je veřejná správa – zde se sleduje hospodaření, úřední hodiny, otevřenost úřadu atd. Komunikovat s občany se snažíme dlouhodobě, na radnici nabízíme rozšířené úřední hodiny, pravidelné exkurze pro školy, hlavní investice a rozhodnutí se projednávají na setkání s občany v rámci Místní Agendy 21. A v roce 2013 Humpolec získal nejvyšší stupeň certifikátu zákaznické orientace Úřad s úsměvem.

Zpočátku zavrhaná rozhledna se stala Stavbou roku

Co je základem našeho úspěchu? Důležité je mít vizi a jít za ní, zjišťovat si informace a nenechat se ovlivnit jen negativními reakcemi. Vždycky se najdou kritici, nikdy se nedá vyhovět úplně všem. Každý zásah do pokojného stavu, do toho, na co jsou lidé zvyklí, vyvolává určité negativní reakce, i když v konečném důsledku to přinese pozitivní změnu. Například

když jsme přišli s nápadem zpřístupnit věž na hradě Orlík a vybudovat tam moderní architektonicky zajímavou rozhlednu, snahy nejprve několikrát zkrachovaly, mj. i na nesouhlasu památkářů. Nakonec se zhruba před rokem a půl podařilo myšlenku prosadit. A výsledkem je, že se návštěvnost hradu více než zdvojnásobila a rozhledna vyhrála titul Stavba roku Kraje Vysočina. Mimochodem kdysi strážní hrad Orlík je v majetku města, o jeho provoz se stará společnost Castrum.

Naprosto zásadní pro úspěch města je podle mě i to, že v Humpolci fungujeme týmově. Bez perfektní spolupráce s tajemníkem a místostarosty by to nebylo možné. Máme samozřejmě strategický plán pro město, ale ta strategie je vlastně velmi jednoduchá – cílem je, aby bylo město funkční. Primární je, aby lidé měli práci a měli kde bydlet, od toho se odvíjí všechno ostatní. Samozřejmě je důležité, aby fungovalo i školství, zdravotnictví, kultura, sport, ale to je už nadstavba. Chceme také zlepšovat infrastrukturu, musíme dohnat deficit ve výstavbě a opravách chodníků a komunikací.

Úvěr jediné na vratné investice

Nejsem příznivcem úvěrů ani dotací. Zadluženost Humpolce je minimální, pod jedno procento. Zastávám názor, že když už se zadlužit, tak jediné na vratné investice, určitě neinvestovat do něčeho, co by generovalo provozní ztráty. Za naprostý nesmysl bych považoval zadlužit se například kvůli aquaparku. V Humpolci zatím krytý bazén nemáme. Je připravený projekt a jednou by měl být součástí velkého sportovního areálu, kde je nyní již venkovní koupaliště, dále zimní stadion, dvě fotbalová hřiště, volejbalové

a tenisové kurty, hřiště na beach volejbal a lanové centrum. Podle mého názoru by ale nejprve měly být hotové komunikace, kanalizace atd. Úvěr jsme si jako město brali jen na zajištění parcel na výstavbu rodinných domů. To je vratná investice, parcely zasílujeme a pak je prodáme.

Dotace jsme čerpali především na environmentální projekty, jako je ČOV, kompostárna apod. Máme také zateplené a opravené prakticky všechny městské nemovitosti. Dotace ale obecně nemilují, podle mě deformují trh a podporují vznik korupčního prostředí. Špatné zkušenosti v oblasti čerpání dotací byly především s administrativou i s nejasným systémem kontrol, kde se měnily metodiky a kontroly provádělo více subjektů. Ty často probíhaly tak, že se cíleně hledaly drobné chyby, bazírovalo se na maličkostech, formalitách. Konkrétně v našem pří-

padě kontrolaři našli nějaká pochybení i přesto, že jsme si na administraci dotace najali profesionální firmu. Teď se snad v tomto směru blýská na lepší časy, kontroly by měly dostat jednotnou metodiku.

Případů, kdy dotační podmínky způsobily komplikace, byla řada. Například jsme v Humpolci využili dotace na výstavbu bytů v půdních prostorech domů. Ale jednou z dotačních podmínek bylo, že se v těchto bytech po dobu 20 let nesměl měnit nájem. Nastala absurdní situace. Mezitím totiž přišla deregulace nájemného a došlo k tomu, že zatímco ve starých bytech ve spodních patrech domu platili lidé nájem 50 korun za metr, v nových podkrovních bytech zamrzla cena kvůli této dotační podmínce na původní, nižší hodnotě. Takže jsme vlastně sponzorovali nájemníky nových bytů a chovali jsme se diskriminačně. Interpeloval jsem poslance i SMO a nakonec byla tato doba ve většině případů alespoň zkrácena z 20 na 10 let.

Co se týká dotačních programů města, je samozřejmě situace jiná. Podporujeme pravidelně činnost spolků, ale také například obnovu historických fasád domů. V rámci tohoto programu hradíme majitelům až 50 procent nákladů na opravu. Program podpory už běží přes deset let, opravilo se zhruba 70 fasád a město

vypadá úplně jinak. V Humpolci není městská památková zóna, takže lidé neměli možnost dosáhnout na krajské a státní dotace.

Soukenictví zaniklo, Humpolci ale přeje strategická poloha

Humpolec nemá výraznou historickou hodnotu, ale má tradici průmyslovou a podnikatelskou, město vyrostlo především na soukenictví. V 19. století byl Humpolec soukenickou velmocí, byl nazýván „českým Manchesterem“. Vyrábělo se zde například sukno na uniformy, které se vyváželo do celého světa. Žila zde řada osvědčených podnikatelů, kteří město pozvedli architektonicky i tím, že působili zároveň jako donátoři. Velkých soukenických továren zde bylo několik, největší z nich, tzv. Brunku, postavil za městem podnikatel Emmerich Dítě. Ta byla také první továrnou v kraji s elektrickým osvětlením.

Bohužel po revoluci soukenictví v Humpolci úplně zaniklo. Ale nemáme zde žádný brownfield, kde by se musely provádět demolice, bývalé areály soukenických továren jsou v podstatě plně obsazené menšími firmami, které využívají výrobní i skladové prostory. Podnikatele láká zřejmě i výhodná poloha města v polovině cesty mezi Prahou a Brnem přímo u dálnice D1, která se tady kříží s komunikací I/34 propojující se-

ver s jím. Dnes je v Humpolci tedy široké portfolio firem, řada malých a středních podnikatelů. To má především tu výhodu, že když nějakou oblast postihnou problémy, nezasáhne to město tak výrazně.

CTP je plné a Bernard přebíjí Hliníka

Když skončil definitivně podnik Sukno, báli jsme se, že to bude pro Humpolec problém. Ale nebyl. Továrna v posledním období před krachem zaměstnávala zhruba 300 lidí, v té době ale už u dálnice vznikala průmyslová zóna CTP. Tam je momentálně největším zaměstnavatelem firma Valeo, která vyrábí kompresory do klimatizací. Nyní výrobu ještě rozšiřuje, chce nabírat až 500 dalších zaměstnanců. Areál CTP je nyní už plný a chystá se další průmyslová zóna. Ale máme v současné době jiný problém – vznikají pracovní místa a nejsou zaměstnanci. K dispozici jsou už téměř jen agenturní pracovníci, což není ideální. Myslím, že v Humpolci nyní nastává doba pro výstavbu bytů developerskými firmami, aby se zde mohly trvale usadit nové rodiny. Pomohla by i participace firem při výstavbě bytů.

Spolupráce s podnikateli funguje v Humpolci dobře. V minulosti dokázali, že jsou ochotni a schopni dohodnout se i na věci dobré pro město. Mohu jmenovat jako příklad opravený kostel nebo zimní stadion, na které se podařilo získat prostředky právě od podnikatelů. Dobré vztahy máme také s pivovarem Bernard. Spolumajitel pan Bernard je také zastupitelem města. Pivovar nejen zaměstnává lidi, ale i podporuje různé aktivity ve městě a sám přišel s řadou zajímavých nápadů. Například inicioval soutěž Mládí, v níž jsou vyhodnocováni každý rok studenti za výkony v jednotlivých oblastech. Program funguje už asi třináct let a vyhlašuje se pro kategorie základních i středních škol. Když se dnes řekne Humpolec, není to už rovnou Hliník, ale častěji Bernard. Pivovar tvoří tedy i image a propagaci města a já jsem za to jedině rád. ■

Mgr. Jiří Kučera, původně učitel matematiky, je starostou Humpolce čtvrté volební období.

Hliník z filmu Marečku, podejte mi pero má své muzeum v humpoleckém Infocentru

FOTO: LUCIE ŠYKOROVÁ ZK